

ZBOR

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul A: glasbeni stavek

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul A:
glasbeni stavek

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: zbor

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul A: glasbeni stavek, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul A: glasbeni stavek, izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument: druge oblike samostojnega ali skupinskega dela: glasbeno ustvarjanje (210 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Matjaž Balažic, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Renata Bauer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Tina Bohak Adam, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Pia Brodnik, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Ambrož Čopi, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Barbara De Costa, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Tatjana Dvoršak, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Nina Frank, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danilo Kostevšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Primož Kranjc, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Egon Mihajlovič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Ilonka Pucihar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tomaž Sevšek Šramel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tatjana Vasle, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Borut Zagoranski, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Suzana Zorko, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Zala Mikelc

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-zbor_um_gl_ab-um_si_gl_ab.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [254007811](#)

ISBN 978-961-03-1212-3 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, določil učni načrt zbor za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul A – glasbeni stavek), izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (modul A – glasbeni stavek), izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B – petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B – petje-instrument).

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu zbor za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul A – glasbeni stavek), izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (modul A – glasbeni stavek), izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B – petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B – petje-instrument).

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

IME TEME

Vrsta teme:

Obvezno
Izbirno
Maturitetno

OBVEZNO

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptataecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodilps usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

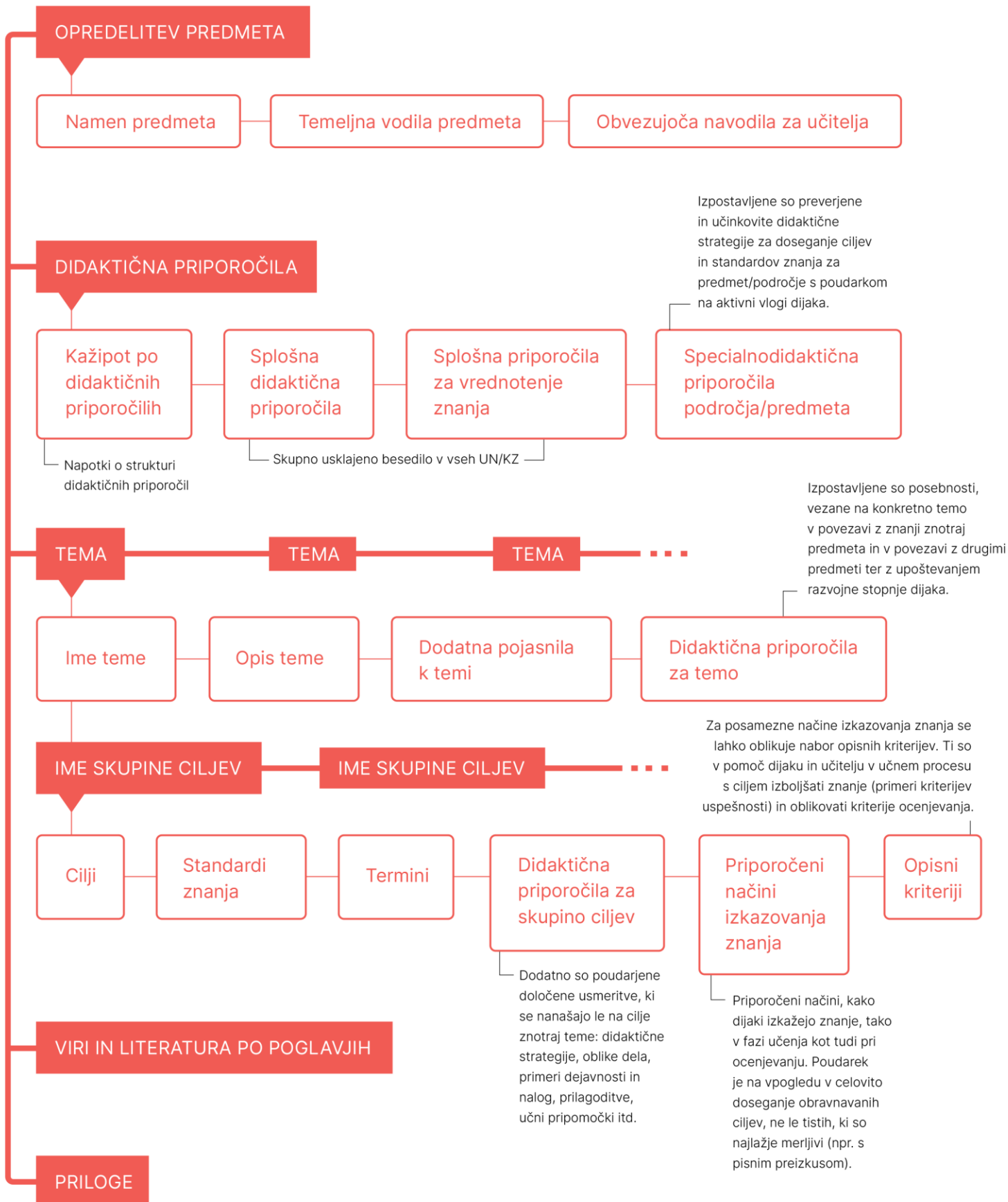
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 11

Kažipot po didaktičnih priporočilih 11

Splošna didaktična priporočila 11

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 13

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 14

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 20

VOKALNA TEHNIKA 21

Vokalna tehnika 21

GLASBENI JEZIK/GLASBENE SPOSOBNOSTI,
SPRETNOSTI IN ZNANJA..... 23

Glasbeni jezik..... 23

REPERTOAR/SPOZNAVANJE GLASBENIH ZVRSTI,
ŽANROV..... 25

Repertoar 25

POMEN ZBOROVSKEGA PETJA ZA POSAMEZNIKA
IN DRUŽBO 27

Pomen zborovskega petja za posameznika in
družbo 27

PRILOGE 29

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Predmet zbor je pomemben del glasbenega izobraževanja z medpredmetnimi povezavami in skupaj z drugimi strokovnimi predmeti vzgaja in izobražuje dijake z glasbenim talentom, jim omogoča razvoj njihovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj. Tehnične prvine izvajanja predmeta so glede na njihovo celovitost in medsebojno prepletenost enotne v vseh letnikih in jih glede na njihovo obsežnost in procesnost v letih izvajanja predmeta ni mogoče ločevati stopenjsko ali po posameznih letnikih. Dijaki se pri vsaki enoti izvajanja predmeta soočajo z vsemi temeljnimi zahtevami petja samostojno in v skupini, kar je potrebno za učinkovito posameznikovo vključevanje v profesionalno glasbeno delovanje.

Pri predmetu zbor dijaki intenzivno razvijajo glasovne kompetence in muzikalne sposobnosti, razširjajo estetska, intelektualna, čustvena in domišljajska obzorja ter razvijajo osebno kritično-analitični odnos do glasbenega dela. Prav tako se pevci usposablajo za skupinsko glasbeno umetniško poustvarjanje ter iskanje ustreznih rešitev pri izvajanju glasbe. Dijaki pri predmetu zbor oblikujejo lasten glasbeno predstavi svet in spoznavajo procese poustvarjanja. Prav tako se dodatno usposablajo za kakovostno in kompetentno poustvarjanje glasbe.

Petje v zboru je najbolj prvinski način posameznikovega glasbenega izražanja in zgodovinsko najbolj razširjena oblika ljubiteljskega in poklicnega glasbenega delovanja. Je ustvarjalno-poustvarjalna umetniška dejavnost, ki razvija, spodbuja in neguje temeljne glasbene ter zunajglasbene osebne in družbene vrednote v šolskem in zunajšolskem prostoru. Pri pevcih razvija višjo raven estetske občutljivosti, odgovornosti do kulture okolja, zadovoljuje njihove samoaktualizacijske potrebe in vpliva na njihovo psihično počutje. Petje v zboru je pomembno za oblikovanje dijakove osebnosti, za njegov psihosocialni razvoj in oblikovanje ustvarjalnega odnosa do delovanja v skupini. Uvaja ga v skupno reševanje problemov za doseganje skupnih ciljev in za oblikovanje splošnega odnosa do glasbe.

Pri Slovencih ima petje v zboru poseben pomen z vidika tradicije in ohranjanja narodne identitete. Spodbuja ohranjanje narodove kulturne glasbene dediščine. Seznanja s slovenskimi ljudskimi in umetnimi zborovskimi skladbami ter skladbami drugih kultur in narodov, pri čemer omogoča estetsko doživljanje skladb. Interdisciplinarne povezave zborovskega petja z drugimi področji dela širijo razgledanost po različnih umetniških in tudi znanstvenih področjih.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Dijaki pri predmetu zbor skozi petje v skupini razvijajo sposobnost medsebojnega prilagajanja ter enovitega skupinskega podajanja glasbenega dela. Razvijajo smisel in čut za delovno disciplino ter pridobivajo delovne navade. Svoje delo nenehno evalvirajo in kritično vrednotijo.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Učitelj naj skrbi za primerno izbran program z vidika dijakovih razvojnih značilnosti (npr. upoštevanje mutacije), težavnosti in kvalitete programa. Prav tako naj skrbi za primerno motivacijo dijakov v primeru popoldanskih in večernih terminov vaj ter skrb za razbremenitev in sprostitev dijaka. Poskrbi naj za medgeneracijski prenos izkušenj in medsebojno povezanost dijakov. Vzgaja naj jih k skrbi za primeren videz na koncertih.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrssi.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrssi.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- » temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in

prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka),

» dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter

» kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so zasnovani odprto in široko ter tako omogočajo učitelju avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin, vsebinskem oblikovanju tematskih sklopov ter prilagajanju teh razvojnim značilnostim dijakov, njihovim zmožnostim in interesom.

Uresničujejo se vsi cilji vseh štirih tem: Vokalna tehnika, Glasbeni jezik/Glasbene sposobnosti, spretnosti in znanja, Repertoar/Spoznavanje glasbenih zvrsti, žanrov ..., Pomen zborovskega petja za posameznika in družbo; načrtovanje teh ciljev naj bo uravnoteženo. Dejavnosti naj bodo smiselno vključene v posamezno učno uro, v kateri je razvidna rdeča nit doseganja učnih ciljev.

V začetku šolskega leta naj učitelj preveri glasovne obsege novih pevcev ter jih razporedi po glasovih. Začetne vaje naj bodo namenjene predstavitvi in uzaveščanju temeljnih znanj vokalne tehnike. Posebno pozornost naj učitelj nameni tistim tehničnim in izvedbenim prvinam, ki se pri skupini pokažejo kot pomanjkljive. Delo naj temelji na poznavanju tehničnega in muzikalnega znanja ter psihofizičnih sposobnosti posameznika oz. skupine. Učni načrti naj bodo podlaga za delo, odstopanja od zastavljenega programa so glede na specifične skupine dopustna, mogoča in včasih celo nujna.

Dijaki naj znanje stopnjujejo glede na individualne zmogljivosti in zmogljivosti skupine ob upoštevanju vsega temeljnega znanja, ki omogoča razvoj in posredno izvedbo zahtevnejše literature. Izbor naj prednostno vključuje skladbe *a cappella*, saj prav te spodbujajo in poglobljajo harmonski posluh.

Posebno pozornost velja nameniti tudi petju *a vista* kot potrebni poti do samostojnega vidnega in slušnega razumevanja glasbenega zapisa in to naj temelji na analizi glasbene oblike in harmonije, ne samo na akustičnih in vizualnih predstavah. Dijaka je treba spodbujati k samostojnemu študiju skladb, kar bo omogočilo hitrejši napredek skupine in hkrati posameznika, ker bo svojo pozornost lahko usmeril v slišanje harmonije, fraziranje ipd.

Učitelj naj spodbuja nadarjene dijake (bodoče skladatelje) k pisanju novih del, jim da možnost izvajanja skladb na vajah in izvedbe na koncertih. Prav tako naj da priložnost zainteresiranim dijakom (bodočim dirigentom), da pridobivajo izkustvo samostojnega vodenja posameznih sekcij in zbora na vajah in koncertih. Prav tako naj, glede na vsakoletno zasedbo zbora, skrbi za sodelovanje na internih in javnih nastopih v okviru šole ter zunaj nje, na revijah ter drugih koncertih, na slovenskih in/ali mednarodnih zborovskih srečanjih in tekmovanjih.

Učitelj naj spodbuja dijaka k obisku vokalnih in vokalno-instrumentalnih koncertov, ki so pomemben vir izkušenj, preko katerih dijak spozna slogovno raznoliko zborovsko literaturo in se srečuje z interpretativnimi dosežki uveljavljenih pevske sestavov. Ob tem spozna zakonitosti profesionalnega dela svojega področja tudi s praktičnih, z organizacijskih in drugih vidikov, ki pomembno vplivajo na to dejavnost.

Diferenciacija, individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pouk zbora ponuja oblike, metode in didaktične pristope dela, ki same po sebi ustvarjajo pogoje za diferenciacijo in individualizacijo. Učitelj s premišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Pri skupinskem pouku lahko učitelj individualizira delo znotraj posamezne glasbene vsebine: oblikuje glasbene naloge posameznim skupinam dijakov s podobnimi glasbenimi izkušnjami. Cilje načrtuje tako, da spodbuja samostojnost dijakov pri glasbenih dejavnostih: izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetne povezave

Namen interdisciplinarnega povezovanja med bolj ali manj sorodnimi predmeti je močnejša vez ter vzajemno učinkovanje in prenosljivost znanja, s čimer gradimo pogoje za večjo ustvarjalnost, podjetnost in boljše didaktično učinkovitost na vseh vpletenih predmetnih področjih. Večja prenosljivost znanja oblikuje tudi samostojnejšo osebnost, ki se lažje spopada z različnimi izzivi v stroki in v življenju. Povezovanje različnih znanj, uvidov in spretnosti pa hkrati prispeva k večji posameznikovi kulturni in etični zavesti ter osebnostni trdnosti.

Medpredmetno povezovanje pomeni iskanje povezav svojega predmeta z drugimi predmetnimi področji, sodelovanje učiteljev različnih predmetnih področij v učno-vzgojnih dejavnostih, vzajemno načrtovanje skupne ali sočasne obravnave sorodnih vsebin in podobno. Učitelj se povezuje z drugimi strokovnimi člani pedagoškega aktiva, sodeluje pri načrtovanju medpredmetnih povezav in ustvarjalno sodeluje pri izvajanju učnega procesa.

Dijaki se medpredmetno povezujejo z drugimi glasbeniki pri petju v glasovnih ali komornih skupinah, v vokalno-instrumentalnih sestavih, pri korepeticijah in sodelovanju v različnih zborih ipd. Svoja glasbeno teoretska znanja, pridobljena pri pouku solfeggia, harmonije, kontrapunkta, oblikoslovja, in tudi znanja zgodovine, zgodovine umetnosti, zlasti glasbene zgodovine, pa lahko uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in posledično tudi bolj kakovostni izvedbi skladb. Ob spoznavanju in razumevanju zakonitosti posameznih slogov v glasbi si dijaki ustvarjajo močnejši osebni uvid v značaj, vsebino in posebnosti določenega zgodovinskega obdobja slovenske in evropske umetnosti in zgodovine.

Slovensko ljudsko pesemsko izročilo se medpredmetno neposredno navezuje na državljansko vzgojo, slovensko zgodovino itn.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Pomembno je, da ločimo preverjanje in ocenjevanje. Rezultatov preverjanja ne uporabimo za ocenjevanje.

Preverjanje

Pri preverjanju znanja naj učitelj redno spremlja dijakov razvoj in napredek, preverja njegovo moč dojetanja, raven znanja in njegove zmožnosti ter daje povratne informacije o njegovem napredovanju. Sprotno razčlenjevanje dijakovih dosežkov znanja in morebitnih pomanjkljivosti lahko ustvarja kar najcelovitejšo in najrealnejšo sliko o napredku in morebitnih težavah posameznih dijakov. Na tem temelju učinkoviteje pripravimo načrt dijakovega nadaljnjega dela ter dajemo jasnejše napotke za učinkovitejšo vadbo oz. učenje.

Preverjati je treba redno in na različne načine, na področjih, kot so navedena. Učitelj naj preverja znanje pri pouku oz. na vaji zbora. K preverjanju lahko učitelj občasno povabi tudi druge učitelje istega ali sorodnega predmeta, kar spodbuja skupinsko delo, izmenjavo izkušenj in usklajevanje meril.

Ocenjevanje

Glede na naravo pouka pri predmetu zbor dijakovo znanje ocenjujemo na podlagi vsaj 75% aktivne prisotnosti na vajah zbora, na katerih izkazuje sposobnost soustvarjanja v skupini in napredek z izvedbo izbranih glasbenih vsebin, z ustnim preverjanjem znanja in z udeležbo na nastopih zbora. Ocena je razredna. Ocenjujemo pevsko tehnično obvladovanje glasu, natančnost in zanesljivost izvedbe, glasbeno izražanje in izvajanje programa glede na njegovo težavnost.

Ocenjevanje dijaka pri predmetu zbor naj vsebuje te prvine:

- » odnos in odgovornost do dela in sposobnost soustvarjanja v skupini;
- » individualna kakovost izvajanja;
- » poustvarjalni prispevek na nastopih.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravlja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti, ki jih dijak dosega v okviru pouka,

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » Spoznava (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika. (1.1.2.2)
- » Analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi. (1.1.4.1)
- » Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo. (1.1.5.1)
- » Vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje. (1.3.1.1)

- » Spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst. **SC** (1.3.2.1)
- » Uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. **SC** (1.3.4.1)
- » Svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje. **SC** (1.3.4.2)
- » Živi kulturo in umetnost kot vrednoto. **SC** (1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

- » S pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem. **SC** (2.1.1.1)
- » Gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov. **SC** (2.1.3.1)
- » Kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv. **SC** (2.2.2.1)
- » Sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. **SC** (2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

- » Uravnava lastno doživljanje **SC** (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje. **SC** (3.1.2.2)
- » Glasbene dejavnosti spodbujajo radovednost **SC** (3.1.4.1) in sprostitve. **SC** (3.2.3.2)
- » Vključuje se v gibalne dejavnosti **SC** (3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja **SC** (3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja. **SC** (3.2.4.1)
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja **SC** (3.3.2.1) in sodelovalne veščine. **SC** (3.3.3.1)

Digitalna kompetentnost

- » Pri iskanju informacij o glasbi **SC** (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo. **SC** (4.2.1.1), **SC** (4.3.1.1), **SC** (4.3.2.1)
- » Upravlja svojo digitalno identiteto. **SC** (4.2.6.1)
- » Prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. **SC** (4.5.1.1)

Podjetnost

- » Uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov. **SC** (5.1.2.1), **SC** (5.3.1.1)
- » Vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev. **SC** (5.3.5.2)
- » Uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. **SC** (5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za

dosego ciljev in standardov znanj ali preseganjem teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo.

<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohgiil>

Holcar, A. idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

VOKALNA TEHNIKA

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak spozna in pogloblja osnove vokalne tehnike, pri čemer posveča pozornost telesnemu sproščanju, razumevanju pravilnega dihanja ter individualno oblikuje svoj glas in širi glasovni obseg. Razvija in obvladuje pravilno dikcijo in artikulacijo ter prepozna in rešuje vokalnotehnične probleme znotraj skladb.

VOKALNA TEHNIKA

CILJI

Dijak:

- spozna in pogloblja osnove vokalne tehnike (telesno sproščanje, opora – appoggio, dihalne in upevalne vaje);
- individualno oblikuje svoj glas in širi glasovni obseg;
- prepozna in rešuje vokalnotehnične probleme znotraj skladb;
- razvija in obvladuje pravilno dikcijo in artikulacijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » obvlada osnove vokalne tehnike;
- » izkaže napredek individualnega oblikovanja svojega glasu;
- » izkaže sposobnost reševanja vokalnotehničnih problemov znotraj skladb;
- » razume in uporabi pravilno dikcijo in raznoliko artikulacijo.

TERMINI

- pevska drža
- pevski dih (vdih in izdih)
- opora (appoggio)
- dikcija
- artikulacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Posebno pozornost naj učitelj nameni spremljanju fiziološkega razvoja telesno in pevsko še nedozorelih dijakov in njihovih glasov ter ustreznemu prilagajanju (menjavanje glasovih leg, pravočasna zaznava pevskega problema posameznega dijaka, priporočilo za pregled pri osebnem zdravniku in morebitna napotitev na pregled k foniatru ...).

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku (individualno, v sekcijah, manjših zasedbah in v zboru)
- » z nastopi

OPISNI KRITERIJI

Pri vseh standardih znanja naj učitelj upošteva vsakoletni napredek dijaka. Pozoren naj bo na dijakovo:

- » individualno oblikovanje glasu;
- » sposobnost samostojnega reševanja vokalnotehničnih problemov znotraj skladb;
- » natančnost uporabe pravilne dikcije in raznolike artikulacije.

GLASBENI JEZIK/GLASBENE SPOSOBNOSTI, SPRETNOSTI IN ZNANJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak spozna različne notne zapise in jih slogovno poustvari, pogloblja občutek za ritem ter zanesljivost v linearni in vertikalni intonaciji. Povezuje glasbo z vsebino in sintakso besedila ter jo čustveno-doživljajsko interpretira. Prav tako pogloblja občutek za interpretacijo ter razvija sposobnost oblikovanja in prilagajanja zvoka znotraj posamezne sekcije in v zboru.

GLASBENI JEZIK

CILJI

Dijak:

- spozna različne notne zapise in jih slogovno poustvari;
SC (1.1.4.1)
- razvija sposobnost petja a vista in slušno predstavo notnega zapisa;
- razvija in pogloblja občutek za ritem, metrum, harmonski posluh ter zanesljivost v linearni in vertikalni intonaciji;
- povezuje glasbo z vsebino besedila in jo čustveno-doživljajsko interpretira;
- prepozna povezanost besedne in glasbene sintakse;
- pogloblja občutek za interpretacijo (tempo, dinamika, agogika, fraziranje, muzikalnost, periodičnost in napetost);
- razvija sposobnost oblikovanja in prilagajanja zvoka znotraj posamezne sekcije in v zboru;
- razvija sposobnost odzivanja na dirigentove kretnje in sugestije;
- razvija zmožnost pomnjenja in učenja na pamet.
SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume različne notne zapise in jih slogovno poustvari;
- » izkaže sposobnost petja *a vista* in slušne predstave notnega zapisa;
- » izkaže občutek za ritem, metrum, harmonski posluh ter zanesljivost v linearni in vertikalni intonaciji;
- » poveže glasbo z vsebino in sintakso besedila ter jo čustveno-doživljajsko interpretira;
- » izkaže občutek za interpretacijo (tempo, dinamika, agogika, fraziranje, muzikalnost, periodičnost in napetost);
- » izkaže sposobnost oblikovanja in prilagajanja zvoka znotraj posamezne sekcije in v zboru;
- » se odziva na dirigentove kretnje in sugestije;
- » izkaže zmožnost pomnjenja in učenja na pamet.

TERMINI

- petje *a vista* ◦ metrum ◦ harmonski posluh ◦ tempo ◦ dinamika ◦ agogika ◦ fraziranje ◦ muzikalnost
- periodičnost

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učitelj naj usmeri pozornost k spodbujanju dijakove ustvarjalnosti, povezovanju znanj in iskanju rešitev.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku (individualno, v sekcijah, manjših zasedbah in v zboru)
- » z nastopi

OPISNI KRITERIJI

Pri vseh standardih znanja naj učitelj upošteva vsakoletni napredek dijaka. Pozoren naj bo na dijakovo:

- » samostojnost izvajanja;
- » doživetost izvajanja;
- » orientacijo v notnem zapisu.

REPERTOAR/SPOZNAVANJE GLASBENIH ZVRSTI, ŽANROV...

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak spozna slogovno raznolik zborovski repertoar iz svetovne zborovske zakladnice s poudarkom na slovenski umetni in ljudski glasbi, tudi v priredbah (sodobnih) slovenskih skladateljev. Z izvajanjem skladb različnih glasbenih žanrov (ljudska glasba, popularna glasba, muzikal, jazz ...) vzpostavlja odnos do zvočnosti in slogovne interpretacije.

REPERTOAR

CILJI

Dijak:

○ izvaja raznolik zborovski repertoar, ki je prilagojen mladosti, glasovni razvitosti dijakov in predhodnim pevskim izkušnjam;

SC (1.3.2.1)

○ spozna pomen petja v zboru za oblikovanje sedanjosti v odnosu do zgodovine;

○ spozna kvalitetno a cappella in vokalno-instrumentalno posveto in sakralno zborovsko literaturo preteklosti in sedanjosti ter izvajalsko prakso;

○ spozna različne glasbene žanre (ljudska glasba, popularna glasba, muzikal, jazz ...);

○ spozna različne vrste notnih zapisov;

SC (1.1.4.1)

○ vzpostavlja odnos do besedila v povezavi z različnimi jeziki (melodika, ritmika);

I: pozna licence in spoštuje pravice avtorjev ter jih ustrezno navaja.

SC (4.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» (primerno sposobnostim) izvede slogovno in žanrsko raznolik zborovski repertoar;

- » izkaže sposobnost razumevanja pomena petja v zboru za oblikovanje sedanosti v odnosu do zgodovine;
- » **razume različne notne zapise;**
- » izvede skladbe v različnih jezikih.

TERMINI

- zborovski repertoar
- notacija (gregorijanski koral, slikovni zapis,...)
- izvajalska praksa (renesansa, barok,...)
- slogovna raznolikost
- glasbeni žanri (ljudska glasba, popularna glasba, muzikal, jazz ...)

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učitelj naj spodbuja nadarjene dijake k lastni ustvarjalnosti. Posebno pozornost naj usmeri v izvajanje umetne in ljudske glasbe (sodobnih) slovenskih skladateljev.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku (individualno, v sekcijah, manjših zasedbah in v zboru)
- » z nastopi

OPISNI KRITERIJI

Pri vseh standardih znanja naj učitelj upošteva vsakoletni napredek dijaka. Pozoren naj bo na dijakovo:

- » primerno izvedbo slogovno in žanrsko raznolikega zborovskega repertoarja;
- » orientacijo v različnih notnih zapisih.

POMEN ZBOROVSKEGA PETJA ZA POSAMEZNIKA IN DRUŽBO

OBVEZNO

POMEN ZBOROVSKEGA PETJA ZA POSAMEZNIKA IN DRUŽBO

CILJI

Dijak:

○: spoznava specifične značilnosti dela v skupini/zboru ter razvija kritično vrednotenje lastnega dela in dela drugih;

SC (5.3.5.2)

○: spoznava načine ustvarjalnega in motiviranega sodelovanja v skupini;

○: razvija sposobnost prilagajanja v skupini;

SC (3.3.3.2)

○: razvija muzikalnost in estetsko doživljanje procesov umetniškega delovanja;

SC (1.3.4.1)

○: razvija osebnost ter čustveno in kognitivno doživljanje;

○: spoznava pozitiven vpliv petja v zboru na psihično in fizično počutje ter zdravje človeka;

SC (3.2.1.1)

○: sodeluje z zbori, instrumentalisti in orkestri zunaj pedagoškega procesa;

SC (1.3.5.1)

○: spoznava možnosti kvalitetnega preživljanja prostega časa;

SC (3.2.1.1)

○: pogloblja zavest o kulturni dediščini, vrednotah, različnosti;

○: razvija in krepi osebno identiteto, socialno integracijo, družbeno identifikacijo in samopotrditve ob petju;

○: se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni in kolektivni ravni.

SC (2.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » kritično vrednoti lastno delo in delo drugih na vajah in nastopih;
- » izkaže sposobnost prilagajanja ter ustvarjalnega in motiviranega sodelovanja v skupini;
- » izkaže sposobnost sodelovanja z instrumentalisti in orkestri.

TERMINI

◦ kulturna dediščina ◦ osebna identiteta ◦ družbena identifikacija ◦ socialna integracija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učitelj naj spodbuja večplastnost sodelovanja v zboru. Ustvari naj pozitivno vzdušje za delovanje. Učitelj naj vzpostavlja stik z drugimi zbori in omogoči pevcem kritično vrednotenje lastnega dela in dela drugih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku (individualno, v sekcijah, manjših zasedbah in v zboru)
- » z nastopi

OPISNI KRITERIJI

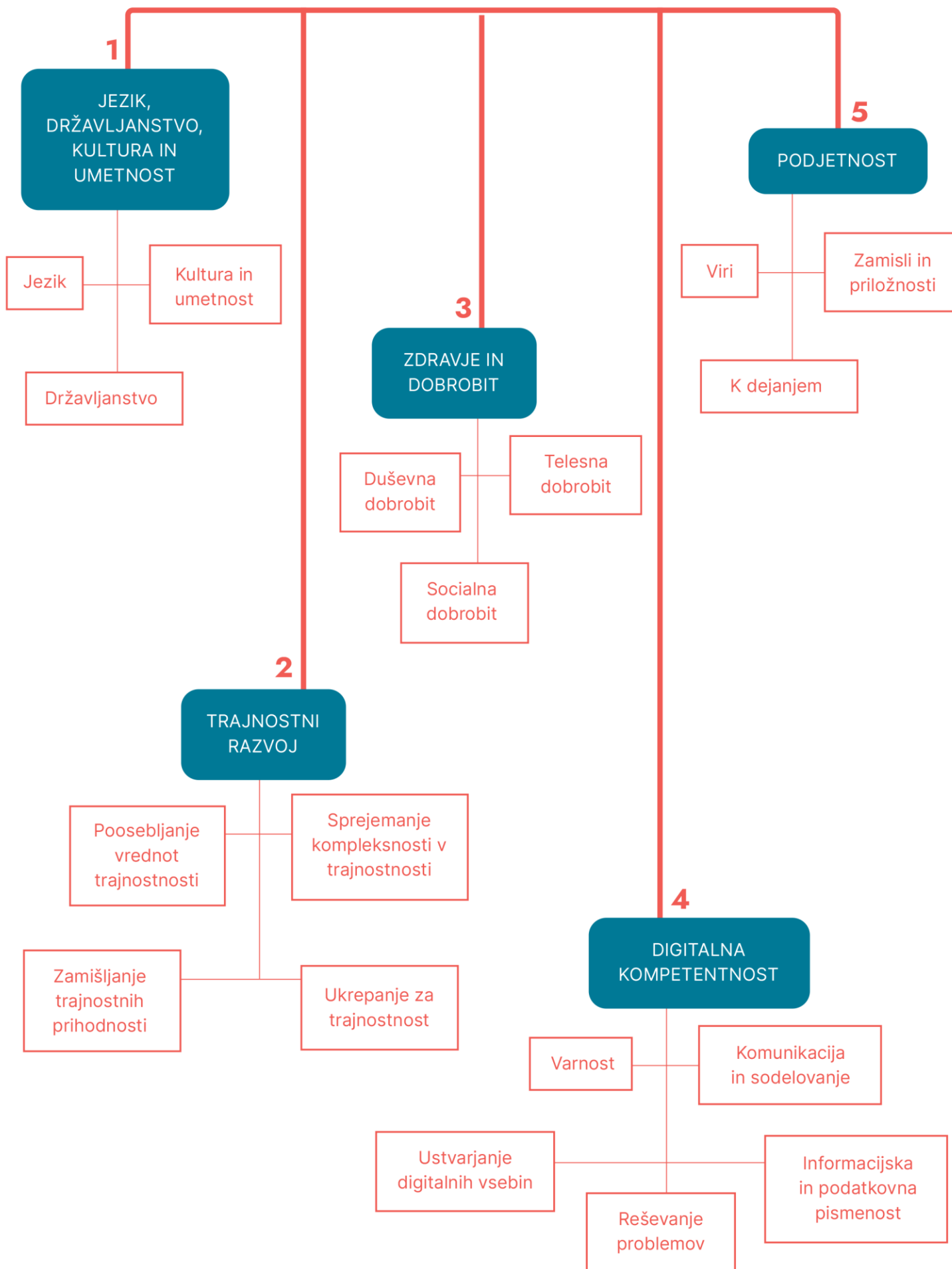
Pri vseh standardih znanja naj učitelj upošteva vsakoletni napredek dijaka. Pozoren naj bo na dijakovo:

- » ustvarjalno in motivirano sodelovanje v skupini;
- » kritično vrednotenje lastnega dela in dela drugih.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednosti zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjaka itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.